

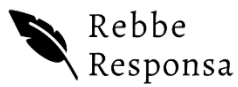
Memento

*From the Wedding Celebration of
Menachem and Esther Miriam שידוך
Wolf*

27 Menachem Av, 5783

Shnas Hakhel

Produced by:

A Project dedicated to collect digitize
and provide access to the Rebbe's English letters
To view thousands of the Rebbe English Letters,

[Download the Rebbe Responsa app](#)

By the grace of G-d

Foreword

As we joyfully celebrate the marriage of our children, Menachem and Esther Miriam 'ש, we thank Hashem for His immense kindness.

It is customary amongst Anash to share a memento of the occasion, as was shared at the wedding of the Rebbe and Rebbetzin. In this vein, we are honored to present this special memento.

Presented is a collection of letters from the Rebbe, mainly in English, most of which are being shared publicly for the first time.

This memento is divided into three sections:

- 1) Letters of the Rebbe to R' Don Wolf, Father of the Choson,
- 2) Letters of the Rebbe to Rabbi Laibl Wolf, Uncle of the Choson,
- 3) Letters of the Rebbe to Rabbi Moshe Yosef Golomb, Grandfather of the Kallah.

We thank the Choson's father, R' Don Wolf, and uncle, Rabbi Laibl Wolf, for graciously sharing their personal letters the Rebbe wrote to them. We thank the Golomb family, too, for sharing their Father's precious collection with us.

We owe our gratitude to Rabbis Shimon Gansburg and Zalman Pape of the Rebbe Responsa team for summarizing the letters, deciphering the Rebbe's handwritten edits, and formatting this wonderful memento.

Most of the letters in this Teshurah have already been uploaded on the "Rebbe Responsa" app, and the remainder will be uploaded in the coming future. A QR code is printed on the previous page for access to these and other priceless treasures on the app.

It is our fervent hope and prayer that we go from this joyous occasion to the ultimate Simcha, the coming of Moshiach, speedily in our days.

Kesivah V'chasima tova l'shona tova u'mesuka

Wolf and Golomb Families

27 Menachem Av 5783 - Shnas Hakhel
Brooklyn, N.Y.

Letters to the Father of the Choson

A Letter in Honor of their Wedding

וואלף-מלבורן
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubarvitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כז' סיון תשל"ד
ברוקלין, נ.י.

האברך הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מזה"ד דן שי'
וב"ב תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונת ליום יב'
מג"א הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי מול טוב מזל טוב
ושתי' בשעה טובה ומוצלחה ויבנו בית ישראל בנין
עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מאריס במאורי
שבתורה זוהי תורה הנוסידות.

בברכה מול טוב
מזל טוב

הפ"י שבטכ" יקראן בעת רצון על אינן כ"ק פו"ח אדמו"ר
וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

An Individual Public Letter – Zos Chanukah 5735

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 9-9250

חנכה מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

כ"ה, זאת חנוכה, ה"שלה"ה
ברוקלין, נ.י.

הון"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה דן שי'
וזוג' תי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה המכתב ^{הנה} ~~עצם~~ מאז,

ימי השבת והיו"ט

-שגם ימי חנוכה - יו"ט הם -

אחת הכוונות בהם היא שישפיעו על הימים הבאים אחריהם (עד יום השבת או היו"ט שלאחריו) פתאים לתוכנם, וימשיכו בהם מעניניהם בכלל ומהנקודות העקרויות שלהם - בפרט.

מעניני ימי חנוכה דאזלינג מינייהו - ה"ה ע"פ המבואר בארוכה בכ"מ דעיקר מצות חנוכה - היא הדלקת הנרות,

הרמוזים על כל המצות כולן, וכמש"נ כי נר מצוה ותורה אור,

אבל מיוחדת מצות שבנרות אכל המצות - שבהם מודגשת חכונת הנר שבמצות (להאיר המקום והדרך ולהגן מן המזיקים) ועד שנראית גם לעיני בשר,

מיוחדת במצוה שבנרות עצמן מצות נ"ח - שענינה פרטומי ניטא דוקא.

הלימוד עיקרי בהנ"ל והוראה - שהתורה והמצוה מאירים דרך החיים של כל איש ואשה ומגינים עליהם, ולא רק ע"פ המדידה של דרכי וחוקי הטבע אלא גם למעלה מזה - הנהגה נשית.

- ואף שאין סומכים על הנס, וצ"ל עשי' בדרך הטבע וכמש"נ וברכך ה"א בכל אשר תעשה ולא שיהי' יושב בטל - ה"ז רק כפי האפשרי ורק מפני שכן היא הוראת התורה,

- שמונן עפ"ז ופשוט שאין מקום לעשי' כזו באם היא בניגוד לתורה וקיום מצותי' -

ולכן בכל מצב ובכל אופן - יחנהג כמש"נ שתי' באד' הוי' מחסי וילך לבטח ודכו בחיים, כי יבטח בה' והי' ה' מבטחו -

והוראה זו ולימוד זה צריך לפרטמם דוקא.

ויתרה פרטומי ניטא דחנוכה על זו דימי פורים שהיא בבית הכנסת וע"י דבור (מקרא מגילה),

מט"כ דחנוכה - שהיא ע"י עשי' (הדלקת הנרות) ועל פתח ביתו (והצרו) מבחוץ.

ויה"ר אשר הנרות הללו, עליהם אמח"ל שאינן בסליף לעולם - שמהם לומדים גם לההוראות שבהם, ובלשון הידוע: וואס די ליכטלאך דערציילען -

מאשר הנני קבלת המכתב והפ"נ מאז,

זנכה בקרוב ממש לראות בהנוכח ביה המקדש השלישי ע"י משיח צדקנו.

בברכה
מנחם ורחמיאל ופנינה

ג.ב. ד"ע נתקבל מכ"מ י"ז טבת.

כ"ד כסליו: ראה חגי ב, יח. שם כא ואילך. ללמוד מזה הוראה: ובפרט ע"פ מאמר הכעש"ט דכל מה שהאדם רואה ושומע הוא הוראה מלמעלה בעיני עבודתו בסוד מרע ועשה טוב (סוד"ה טובה, חש"ה). שזכירת יום: שו"ע אדה"ז האו"ה ס"ס ס"ד (מרמב"ן שמו"ח, ח (ובראב"ע שם) ממכילתא שם). אמחו"ל לעולם: תנהומא ובמדב"ר ר"פ בהעלתך (כפי"ה הרמב"ן ב"פ בהעלתך שם). - עוד צד השווה בהנוכח וברכת כהנים - ראה לקוטי לוי יצחק אגרות ע"י ריז. בנרות חנוכה "הם לעולם" עפ"ז; שפעולתם נמשכת בכל יום - יומתק איך שזהו גדולה מקרבנות (במחז"ל שם) אף שקרבנות הם בכל יום. ברכת כהנים. כולה: להעיר מה"ה. בכל יום מה"ה. בכל יום אדה"ז האו"ה ר"ס קכ"ח - רמב"ם לפני הל" תפלה). יברכך שלום: נשא ו, כד-כו. כפ"ע. ואיחודם: ועיין תו"א ב"י כי אהה נרי (מא, ב). אוה"ת שם (שכו, א). נר שלום בית: שו"ע אדה"ז (חאו"ח ר"ס רס"ג), ויש בזה שייכות לעונג שבת (שם, אבל לא הביאו בר"ם רמ"ב וי"ל השעם - עפמ"כ בס"ב - כי הוא רק גורם לשלימות העונג דאכו"ש), וכ"מ בתוד"ם הרלקת (שבת כו, ב), משא"כ להרמב"ם (הל" שבת רפ"ה) ה"ז בכלל עונג שבת (ואאפ"ל דשייך לאכו"ש - שהרי קאי שם באפילו אין לו מה יאכל") ולכבוד שבת (שם פ"ל ה"ה (משבת קיט, ב) - אבל אדה"ז (שם ר"ס רס"ב). וכ"ה בשו"ע הב"י) המש"ל נר דלוק ממזו"ל זה בכבוד שבת - ודוחק גדול לומר סומך על המשך בסי"ש שלאחריו ובפרט בריש ס"ו שם שז"ל "מדליקו לכבוד שבת". וברש"י ד"ה חובה (שבת כה, ב) משמע דיהו רק גורם בכבוד (חשיבות) הסעודה. ולהעיר מהגירסא בירושלמי פ"ה הוראה הובאה בהגמ"י (הל" שבת רפ"ה) לברך: להדליק נר לכבוד יו"ט (שבת). ואכ"ס. שלא מאבני: שו"ע אדה"ז שם. להראות ולגלות הנס: רמב"ם הל" חנוכה פ"ג ה"ג (צפע"נ - להרגצובי שם). וראה שם פ"ד הי"ב. שלום קודם: רמב"ם שם ספ"ד (מש"ס שבת כג, ב). ולהעיר שברמב"ם הובא זה ואפילו הא דנר שבת וקידושו - נר קודם) רק בהל" חנוכה, אבל בשו"ע (הב"י, משא"כ דאדה"ז הובא גם בהל" שבת (סרס"ג ג"ג). נר שבת קודם: הטעם ע"פ פנימיות התורה - ראה פ"ה ש"ה החנוכה פ"ד. ומשמין שם: וגם לכך ראוי להדליק ע"ש נ"ח קודם שידליק נר שבת כו". קבלת עול מלכותו: ראה ברכות פ"ב, מ"ב. עטרה ראש ד"ה תקעו (ג, א ואילך). נר שבת העולם: ראה זה"א (מח, ב) דע"י נר שבת יסגון שלמא בארעא. ובקביעות הה"ח: חינוך מצוה לב. ולהעיר ממפריש הרמב"ם סוף הל" שבת. ובמילא מובן: תניא ה"ב בחלה"ו. המשך מים רבים - תרלו"ו פכ"ו ואילך. שמצאו שהשיגו שמן טהור: הרי"ג מדובראוונע - נדפס בהוספות לשו"ע אדה"ז-סחור"א ס"ב (מש"ס ופוסקים - כנסמן שם). קיום מלכותו: ראה תניא רפ"ז. באופן דחנוכה: שהוא ע"י מהנות רבות שנותנים ולא דבר ההווה תמיד (לקו"ת) ע"פ נשא. תו"א סד"ה ככ"ה בכסלו). וצע"ק סמ"ד"ה ויגש תרס"ו. בית מבי"י: כדו"ל עה"פ ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוך כאו"א (שלה"ש האותיות אות ל. מכת תענית רד"ה מענין העבודה. פ"ה תרומה חלק תו"א - שכה, ב. שכו, א. - ועוד). ראשית חממה (שע"ה אהבה פ"ו קרוב להחלתו). ועד ששישג. ויאמר: ראה רמב"ם הל" דעות פ"ג ה"ב: צוין האדם כו"ה כלם כו"ה בלבד. ושם ה"ג. המהלך בדרך זו כו"ה ועל ענין זה ציוני חכמים כו". וראה תניא רפ"ז. או"ת לה"ה רד"ה גדולה חשובה. וזה שמור: עפמ"ש"נ קהלת בסופו. וכסדר הכתוב: תהלים לד, טו. ולהעיר מלקו"ת ד"ה מה טובו. וכמו שפינו כו": וכך ה"י בכללות ענין חנוכה שה"י תחלה מלחמה ואח"כ ה"ס ביום מנוחה (תו"א ס"פ וישב). וי"ל שבפרט - גם בנס השמן עצמו ה"י ג"כ ער"ז - שמצאו פך השמן שלא סמאוהו עכו"ם, ואח"כ - שהדליקו בו כו"ה - ראה ד"ה מאי חנוכה, חש"א. בימים קדשן: בוועל הנסטים". ויפועלו הארץ: ע"פ מש"נ תהלים עד, יב. בחנוכה צדקנו: ראה רמב"ם הל" מליכים ספ"א, ושם ג"כ הסדר: וילחם כו"ה יבנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל.

בברכה להצלחה ולבשו"ט /חתימת יד קדשו/

An Individual Public Letter – 24 Kislev 5736

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מחנך מועדון שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, עש"ק והנוכה,
כד כסלו, ה"תשל"ו
ברוקלין, נ.י.

הנ"ח אי"א נו"נע עוסק בצ"צ כו'
מו"ה דן ישי'

שלום וברכה!
המכתב הנ"ל

בעמדנו בערב שבת קדש וערב חנוכה, הרי הזמ"ג להתכונן בחיוב שני הענינים דשבת וחנוכה וצירופם והתאחדותם וע"מ ללמוד מזה הוראה בנוגע למעשה, אשר המעשה הוא העיקר, הוראה לימים אלה ולכל השנה כולה, ובפרט שזכירת יום השבת צ"ל בכל יום, ומעין זה אמחז"ל בנרות חנוכה "שהם לעולט כו' וכך ברכת כהנים כו' נוגת לעולם" - והרי ברכת כהנים ענינה ופעולתה שכל השנה כולה: יברכך הוי"ו גו' וישם לך שלום.

מובן ג"כ שהצירוף והאיחוד מודגש ביותר באותם הענינים שהם נמצאים הן בשבת והן בחנוכה, ולכן גם ההוראה הנ"ל מודגשת ביותר בהם, וענין כזה ה"ה - נר מצוה דשבת ונר מצוה דחנוכה, ובה שלשה דברים והוראות: כל אחד מהם בפ"ע, והשלישי - צירופם ואיחודם. כמו בכל עניני התורה ומצותי' - כמה פדטים ופנינים והוראות בנרות הללו, ומחס:

נר שבת ענינו - שלום בית (שלא יכשל בעץ או באבן), נר חנוכה - להראות ולגלות הנס, צירופם - שלום ביתו (ע"י נר שבת) קודם ועדיף מנר חנוכה.

ומההוראות בזה בעבודת האדם לקונו מדי יום ביומו:

שלא יכשל, חלק העבודה בסוד מרע - הוא ע"י שמאיר ביתו (חייו) בנר מצוה אלקינו מלך העולם, קבלת עול מלכותו, ולא שסומך על שכלו והבנתו, נר שבת, ש"ביתו" מואר (ובקביעות הוא בנפשו) באמונת חידוש העולם, שהוא חבל המושכת כל ימורי הרת, ובמילא מובן שהוא מחדשו מאין ליש בכל יום תמיד, להראות ולגלות הנס - שמצאו פך אחד של שמן טהור ולא הי' בו אלא כדי להדליק יום אחד ונתנוהו במנורת המקדש והדליקו ממנו שמונה ימים עד שהשיגו שמן טהור, חלק העבודה בעשה טוב - קיום מצוה בדבר טהור ומוחר ומדליק זמאיר והולך - למעלה מהגבלות הטבע, ועשייתו באופן דחנוכה בית-מקדש (פנימית לב כל אחד ואחד מבנ"י, גוי קדוש) מחדש - ועד שישיג עוד דבר שידליקו ויאירוכו'.

וזה כל האדם: את האלקים ירא (מצות לא העשה - סוד מרע) ואת מצותיו שמור (מצות עשה - עשה טוב).

וכאשר שתיפעולות לפניו - שלום ביתו שלא יכשל קודם, וכסדר הכתוב: סוד מרע ועשה טוב.

וכמו שהי' ג"כ בימים ההם בזמן הזה, בימי מתתיהו ובניו שפינו את היכלך וטהרו את מקדשך ו(אח"כ) הדליקו נרות בחצרות קדשך.

ויהי' שיעשה כאו"א, בחוככי כבנ"י, ככהנ"ל ובאופן דמוסיף והולך ואור מיום ליום,

ויפעול אלקים ישועות בקרב הארץ,

הו"ח אי"א נו"נע עוסק בצ"צ כו'
המכתבים והפ"נ נתקבלו ..

ב

ידחו כליל את חושך הגלות, ובטהרה בימינו כמש יקוים היעוד קץ שם לחושך, קומי אורי כי בא אורן וכבוד הול' עליך זרה, בגאולה האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

בברכה שהשי"ח ימלא ימי הריגה כשורה ובנקל ותלד זחור"ק בענה ובזמנה כשורה ובקל **במנוח**

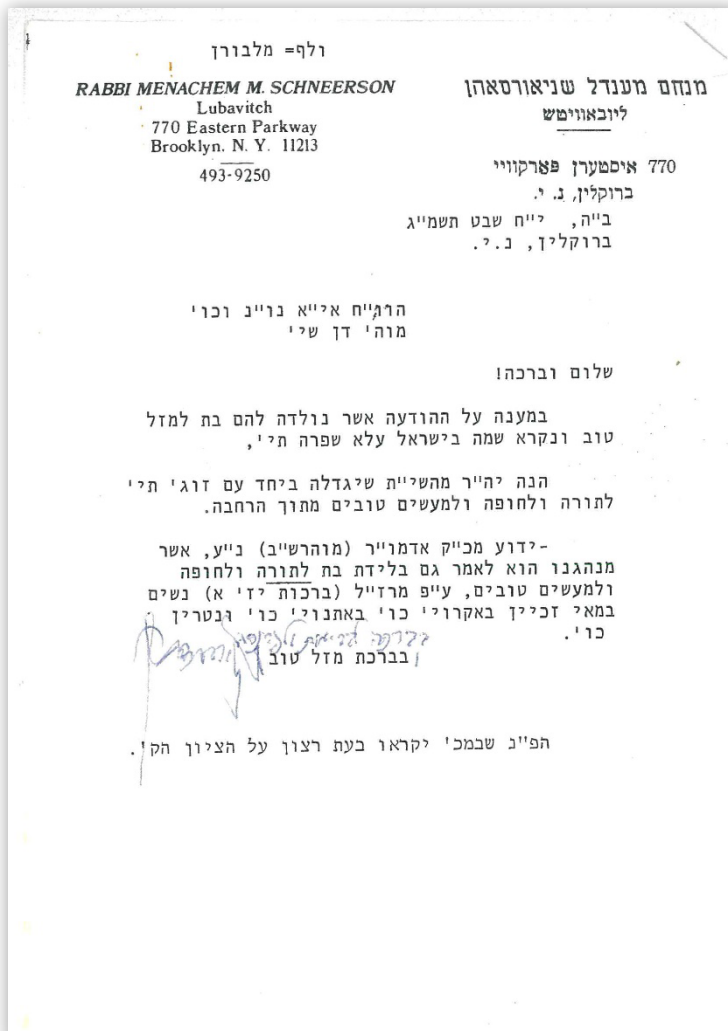
זאת חנוכה: דאך ד"ה ברון שעשה נסים סוס"ד (אוה"ת בראשית ח"ה). **גו"ט הם:** מגלה תענית פ"ט. וראה כל בו הובא בבאה"ט או"ח סתרפ"ג. **עד. שלאחריו:** ראה לקו"ת ברכה צח, ב. **דאזלינן מנייהו:** באים לדרגה מהלכים (ראה אוה"ת להצ"צ בראשית כד, ב). וראה תו"א ס"פ וישב. **יבאה"ת שם.** **עיקר הנרות:** ראה תוד"ת הראה טובה (מו, סע"א). **מגן אברהם** ליי סימן תרע"ו וכו"ל שם. **צפנה פענח** (להגאון מרגאצוב) על הרמב"ם הלכות חנוכה פ"ג ה"ג. **כ"ל אור:** משלי ו, כג. **סוטה כא, א.** **מצות שבנרות:** המקדש, יתב (ודהבדלה), דכבוד ביהכנס"ס וכו"ל. **שבת מודגשת:** ש"לן אפח"ל מדוקא ע"י מצות נר שבת וחנוכה הוי תו"א ע"י בניס ת"ה וכו' (שבת כג, ב). וראה גם דח"א מה"ב). **להאיר. המניחים:** סוטה שם. **פרסומי ניסא דוקא:** שבת שם. **וברמב"ם** סוף הל' חנוכה; **ומצות נ"ח** מצוה חביבה היא עד מאוד וצריך אדם להזהר בה כדי להודיע הנס כו'. ***שאינן הנס:** להעיר דאפילו לצורך ציבור אין מהריעים על מעשה נסים (ירוש' תענית פ"ג, ה"ב). וראה זח"א רל, ב. **ובניצוצי זוהר שם. וברכ"ל. בטל:** דברים טו, יח. **ספרי שם. ורק. התורה:** ראה סידור ד"ה מזמור לתודה (מד"ב). **הוראת התורה:** הטעם ע"ז ראה קונטרס ומעין מכ"ג. **שתי. מחסני:** תהלים עג, כח. **וסיפור לספר כל מלאכותיה** - מעשי הנוראים והנפלאים (מצו"ד). **זכראנ"ע שם:** אז ידע דעה עליון כו'. **יבטח. מבטחו:** ירמ' יז, ז. וראה כתר ש"ס ד"ה **ובטח בה'** (פ"ל רל - בהוצאה קהת). **בארוכה** בשער הבטחון כ"ס הוה"ל. **ועל. מבחוץ:** שבת כא, ב. **הנרות הללן** .. ידחו כלל: להעיר מלקו"א לה"מ ד"ה דרך שלשה ימים (סקע"ט - בהוצאת קהת): ככל מצוה נעלם בה הכל כו'. **מבחוץ:** ועד דכליא ריגלא דהרמודאי שגם המורדים יבואו ללכות הנפש (כ"ה מצוה משתשקע, תר"ל). **שאינן בטלן לעולם:** רמב"ן ר"פ בהעלותך. **ובטלון הידוע:** טיחה כז, כסלו תש"ו (הוספה מקוננ' ד"ה ברון שעשה נסים, ברקלין, השי"א). **קץ שם לחושך:** איוב כה, ג. **אוה"ת** ר"פ מקץ ו"ג. **קומי. זרה:** ישע"י ס, א. **משיח צדקנו:** שהוא משכונה נסיכי אדם (י"ח ח, ד. סוכה נב, ב) ואז הכינוי של ח" נמיין (ערכין יג, ב), ועד"ז - ח" ימי חנוכה תו"א מקץ לג, ד). - עוד שייכות דחנוכה ושמונה ראה ליקוטי לוי"צ אגרות ע"ש

(* איש ואשה: להעיר מפרש"י שבת כג, א ד"ה היו): וע"י אשה נעשה הנס (דנצחון המלחמה). ובפע"ת סוף ש" חנוכה: גאולה יון ע"י בה פתחיהו.

ג.ב. ז"ע נהקבל הנס' מיום כ" טבת, במענה לשאלה - עד לאחרי הלידה בשטומו"א - לא התעסק בהוראה בבית ספר. ה"ג' שבמכ" יקראו בעת רצון על הציון הק'.

כ"יק אדמו"ר רשם שני קווים בצד ה.ב., כנראה בתור הדגשה

A Letter in Honor of the Birth of their Daughter

בברכה לבריאות ולפרנסה ובברכת מזל טוב /חתימת יד קדשו/

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

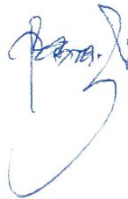
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ה מ"ח תשמ"ז
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה דן שלי'

מאשר הנני קבלת מכ" ובו בקשת ברכה
פ"נ מיום ד' מ"ח והמצו"ב והי"ד צ"ח א"א

ובעת רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ה
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

בברכה

. . פ"נ מיום ד' מ"ח והמצו"ב והידיעות שלאח"ז
ובעת רצון יקראו על הציון . .

Letters to the Uncle of the Choson

770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYcath 3-8280

ליובאוויטש

איטערן טארקיי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
3rd of Tammuz, 5732
Brooklyn, N. Y.

Mr. Nissan Yehuda Wolf
c/o Hillel Foundation
Hofstra University
Hempstead, N. Y. 11550

Greeting and Blessings:

I duly received your letter of Rosh Chodesh Tammuz, in addition to the regards I received through Rabbi I. D. Groner, who told me that I would receive further details from you directly. This explains the delay of my reply.

In answer to your basic question as to whether to return to Australia, or to continue your work in the U.S.A., I must point out the obvious, namely, that the fullest success in one's efforts can be attained only if the work is done with joy and enthusiasm, and certainly that it should not affect one's peace of mind. These were also the conditions for continuing your work in the U.S.A., where you have met with Hatzlocho, and where there is certainly a wider field than in Australia.

To be sure, the basic approach of Jews is that of Kabolas Ol. However, this principle must only be the basis of the activity in the beginning, but later on it should give way to enthusiasm and joy, as mentioned above.

Judging by the information which was conveyed to me by Rabbi Groner, and as I also see from your letter, both you and your wife seem to have a strong longing for Australia, to the extent that it has affected Mrs. Wolf's mood, etc. In the light of this, I withdraw my previous opinion, and leave the decision to you as to where you think you will have the greatest inspiration and most conducive atmosphere to have Hatzloche in your work. Accordingly, you should decide whether you should return to Australia, or continue here in the U.S.A.

Needless to say, your decision has a direct bearing on the question of buying a house, which would also depend on the length of time which you would project to stay here, if you so decide before returning to Australia. Here too, my original opinion was based on the premise that your staying in the U.S.A. would be motivated by the above mentioned conditions of spiritual gratification and peace of mind.

The principle of Kabolas Ol is only the basis of a Jew's service in the beginning, afterward, it should give way for joy and enthusiasm that bring success; returning to Australia is dependent on where you think you'll have more inspiration and therefore be more successful in your work.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
Zos Chanukah, 5734
Brooklyn, N. Y.

Dr. Nissan Yehuda Leib Wolf, LL.B.
c/o Yeshiva College Institutions
32-36 Flood St.
Bondi, N.W.W. 2026
Sydney, Australia

Greeting and Blessing:

This is in reply to your inquiry about my opinion in regard to the idea of your joining a Kolel.

It is, of course, well known that הלמוד תורה כנגד כולם which is said every morning, even before the regular prayer. Nevertheless, there can be a situation where other things take precedence over it. I have in mind, particularly, the situation of our present-day Jewish youth, a situation which is that of Pikuach Nefesh.

To be sure, when a person considers what his special duty is, there are, generally, ~~three~~ many options, depending on the category he may belong to. ~~For~~ There are Jews whose main task is to study Torah, and those whose main task is to engage in Mitzvoth and communal activities, and those whose task is to engage in Chinuch and work with our Jewish youth to bring them to a life of Torah and Mitzvoth, etc.

The said options, however, can be considered ^{all} only when one is at the beginning of the road and is to make a choice. In your case, however, since you have already been active in youth work for a number of years and have seen that you have had Hatzlocho in your work, and Hatzlocho in an area where it is doubtful that anyone else could have had such Hatzlocho; namely the area of academic youth, and, moreover, in an area where the time element is ^{very} important, since the sooner a Jewish boy or girl begins to observe the Mitzvoth the more certain it is that they will be saved -- your option has already been decided by Hashgocho Protis. Consequently, I can see no justification for you to abandon this sacred work, G-d forbid.

Yet, if as you write, you have a strong desire to learn Torah and increase your knowledge, etc., you can do so by taking time off matters of Reshus, but not at the expense of the time which you have to devote to the Chinuch of G-d's children, so to speak. Be it remembered that we are speaking not of a Chinuch which aims at making a small Landan into a

To be sure, when a person considers what his special duty is, there are, generally, ~~three~~ many options, depending on the category he may belong to. ~~For~~

There are Jews whose main task is to study Torah . .

..to bring them to a life of Torah and Mitzvoth, **EtC.**

.. can be considered **all** only when one is at the beginning . .

.. and Hatzlocho in an area where it is **very** doubtful that anyone else . .

.. in an area where the time element is **very** important . .

770 איסטערן פארקוו
ברוקלין, נ. י.

G-d

- 2 -

Mr. Nissan Yehuda Leib Wolf

big Lamdan, which is also a great thing, but of the kind of Chinuch which must be done to preserve young people within the fold of our Jewish people, save them from assimilation, etc., all of which need not further be elaborated to you.

To summarize: It is plain and clear that you should continue your Chinuch activity without detracting from it, though you may explore the possibility about using your other available time for learning Torah. If this spare time is not sufficient, there is another option, and that is to find a part-time substitute for some of your activities which you can safely transfer to such a substitute, under your supervision and responsibility.

If you may still be apprehensive as to how much you can accomplish in your Torah studies under such limited conditions, I would like to remind you that the beginning of the Alter Rebbe's Sefer Torah Or, which follows the Sedras of the Torah (the Likutei Torah, though named differently, is the second part of Torah Or, as is well known), i.e., the first Drush and of Torah Or, contains the quotation, "בדקה תרומם גוי" שעי' נתינת צדקה "נעשיפה מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה". And although in the plain sense of it it deals with ordinary Tzedoko, it is clear that the Posuk, hence the Drush, encompasses also spiritual Tzedoko, such as Chinuch activity in which you are privileged to engage. In other words, the great Zechus of your continuing in this area will bring you extraordinary Hatzlocho in your own Torah studies in your spare time - "a thousandfold." According to the Tzemach Tzedek in his commentaries on this Drush, the said phrase is not just a manner of speaking, but actually means what it says, without exaggeration.

With blessing *M. Schurson*

.. "צדקה תרומם גוי" שעי' נתינת צדקה "נעשיפה מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה" ..

.. And although in the plain sense of it ..

With Blessing, לבשו"ט /The Rebbe's holy signature/

When one sees Hatzlacha in a particular field, it is clear that this is their sacred duty; your personal learning may not be at the expense of your Chinich activities; your involvement in Chinich will provide extraordinary hatzlacha in your personal learning, a thousandfold.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hycinch 3-9250

אדם מנחם שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
20th of Kislev, 5737
Brooklyn, N. Y.

Mr. Laibl Wolf, LL.B.
517 Inkerman St.
Balaclava, Vic. 3183
Australia

Greeting and Blessing:

I am in receipt of your letters of the 10th of Kislev etc.

In reply, I trust you will not take amiss the following re-
marks.

You surely know my view about the vital importance of Chinuch, as was also mentioned during our personal conversation, particularly in the present day and age, when the darkness that is covering the world is growing more intense from year to year. Thus, the need to strengthen Torah Chinuch is becoming greater, and because of this also the distractions of the Yetzer Hora are becoming greater, and, indeed, to such an extent that it seems to you that your desire to leave the area of Chinuch is prompted by Yiras Shomayim, and even by zeal to accomplish more in this field while being away from it.

Once again I detect from your letter - as I believe I mentioned to you also personally, a strange restlessness, which makes it difficult for you to remain and persevere in one place, even where you have seen Hatzlocho.

You will no doubt recall that when you decided to leave the U.S.A. and go to Australia and the reasons which you and your wife mentioned in support of it, I told you then that the basic reason was your restlessness, and the fact that you have been successful in your work. Similarly when you decided to move from Sydney to Melbourne. Now you have reached the point where you want to leave the area of Chinuch altogether.

You will gather from the above that my considered view is that both you and your wife, to the extent of the time permitting her, should concentrate your capacities, knowledge and experience in the area of Chinuch in the maximum degree. There is no basis in fact to think that if you will become a businessman, or engage in any other profession, you will be able to accomplish more in Chinuch than hitherto.

It is also surely unnecessary to point out to you that those who followed such a misguided urge found the consequences entirely different than they had anticipated or hoped for.

With all the arguments about the difficulties and problems in your present activities, even if, for the sake of argument, they were 100%

letters of the 10th of Kislev etc.

[the Rebbe also indicated to leave a space between the word "letters" and "of"]

- 2 -

Mr. Laibl Wolf

and I emphasize "for the sake of argument," because they are undoubtedly exaggerated - there is no justification to deprive Chinuch of a force that can accomplish much, especially in Lubavit.

Furthermore, if the situation leaves much to be desired, it is necessary to seek ways and means to improve it, but not to desert it, G-d forbid, and make it even worse, saying "I have saved myself" and that is all that matters.

Much more can be said on the subject matter, but I believe that there is no need for further elaboration to you. I would only like to add a point that knowing you and the other persons involved, whom you mention, and, as already stated that assuming that the situation is exactly as you describe it, there are many ways to improve it, and precisely from within, and everyone has the assurance of Yozato U'Motzosc.

You may, of course, if you think it advisable, show this letter to your wife and your father, inasmuch as you mention that they seem to be in favor of your changing your present work.

Wishing you and yours a bright and inspiring Chanukah.

With blessing, *Schurson*

The most effective way to accomplish in the field of Chinuch is by being actively involved in it, not just supporting it from the outside.

MR. MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

B. H. 4 Kislev, 5738
Brooklyn, N. Y.

Mr. Nissan Yehuda Leib Wolf
517 Inkerman Street
E. S. K. Vic. 3183

Shalom uBrocho:

I received your letter of 25 Cheshvan, with enclosure, for which receipt is herein enclosed. May G-d grant the fulfilment of your heart's desires for good in all the matters about which you write.

You need not, of course, apologise about writing of a matter which is not as it should be, for the fault is not in the writing but in the matter itself.

I refer to what I wrote to you in the past, which you mention also in your letter, namely, your natural trait of restlessness, all the more so when there is a need to overcome side-enticements by the Yetzer, which therefore requires an extra effort of Hisbonenus, in a manner of yogati which assures umotzoso; for as our Sages declare, yogati v'lo motzosi lo taamin.

To clarify the point by way of a practical example, consider the problem connected with limud haTorah: Jews have been described in the Torah as "am chochom v'novon" - real intellectuals, and the Torah should, of course, be studied with enthusiasm and joy, like all Mitzvos. Yet it is stated in Chasidus that Torah should be studied as if one is chopping wood (!), meaning - not because of intellectual gratification, nor even ~~because~~ because one feels intellectually impelled to study Torah, or because one is by nature a born student, but because G-d commanded us to study Torah. To be sure, the Torah should be studied even "shelo lishmo," but then it is not the ideal and perfect study, as when it is studied in a manner of "chopping wood" - not even as an ardent woodchopper who enjoys chopping wood per se. And since a Jew is required to learn Torah in this way, it is obvious that he has been given the ability to divest himself of all personal motivations so as to learn Torah with perfect kabbolassol, yet with real inner joy and enthusiasm, because the principle of yogati umotzoso applies here, too. There is surely no need to elaborate on it to you any further.

Now, to turn to the conclusion of your letter, where you write about "turning the clock back," and though I had expressed the opinion that you should not move to the U. S. A., I should permit you to do so nevertheless -

-2-

I trust it is unnecessary to point out to you that it is not a matter of "giving permission," for I can only give advice, and the final decision must be yours and your wife's. Let me add that this is not a matter of modesty on my part; for, since such a move involves the serious business of giving up your present position and achievements in Australia, and move to another country on a permanent, or at any rate durable, basis - this cannot be done under compulsion or persuasion, but out of one's own free will and desire.

But if it is my advice that you seek - I see no reason why you should feel less restless in the USA than in Australia, or than you felt in USA heretofore. However, if you see it differently, then it is up to you to decide. I will only add that you have to take into account also this point: that after you have lived in the USA and subsequently in Australia, you will very likely expect - willy-nilly, or at any rate subconsciously - a great deal more satisfaction than during your first stay in the USA.

✓ and
satisfied
only by

To sum up: My advice - and emphasize "advice", not an order ^{FA}, is that you and your wife should apply the rule of yogato and then you will see the fulfilment of umotzoso; and decide accordingly.

With blessing for Hatzlocho
and good tidings,

M. Schweitzer

.. Or at any rate subconsciously and **[b]e satisfied only by** a great deal ..
My advice - and emphasize "advice", not an order ו"ח, ..

Have extra Hisbonenus to rid the natural trait of restlessness; why move back to the USA; if you'll put in the effort, you will see the results.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
8th of Cheshvan, 5740
Brooklyn, N. Y.

Rabbi Nissan Yehuda Leib Wolf
15 Rechov HaRav Frank Apt. 2
Eayit Vegan
Jerusalem

Greeting and Blessing:

After not hearing from you for a long time, I received your letter and enclosure.

As requested, I will remember you in prayer for the fulfillment of your heart's desires in general, including Hatzlocho in your newly accepted position in Melbourne in the area of youth activity. You surely know my attitude towards this kind of occupation, and there is no need for me to emphasize to you again the importance of it. May G-d grant that you should have good news to report in this matter, as well as good news about your utilizing the interim period in advancement in all matters of Yiddishkeit, both by yourself as well as your family. All the more so since you are in Eretz Yisroel, Eretz Hakodesh.

I trust that you have had occasion to hear from the returning visitors who were here during the month of Tishrei about all that has been said in connection with the special significance of this year as a year of "Shabbos unto G-d," which particularly emphasizes the importance of Shabbos and the study of Torah, since, "all are agreed that the Torah was given on Shabbos." No doubt you also know of the explanation by the Alter Rebbe about the importance of Limud HaTorah in general and on Shabbos in particular (see his Hilchos Talmud Torah, ch. 4, par. 2). And, of course, the important thing of Limud HaTorah is that it leads to action, namely the fulfillment of the Mitzvoth.

Receipt is enclosed for your Tzedoko, and may it additionally stand you and yours in good stead.

With blessing *m. Schneerson*

No doubt you also know of the explanation by the Alter Rebbe about the importance of Limud HaTorah in general and on Shabbos in particular (see his .. ~~And, of course~~ the important thing of Limud Hatorah is that it leads to action, namely the fulfillment of the Mitzvoth. Hilchos Talmud Torah ch. 4 par. 2)

Pleased to hear of your new position in Melbourne in the area of youth activity; the importance of Shabbos and Torah learning; Torah learning must bring to action.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

By the Grace of G-d
Tammuz, 5740
Brooklyn, N.Y.

Rabbi Nissan Yehuda Leib Wolf
Melbourne

Greeting and Blessing:

I duly received your correspondence, and may G-d grant the fulfillment of your heart's desires for good in all the matters about which you wrote.

At this time, in proximity to the anniversary of the Geulo - deliverance - of my father-in-law, the Rebbe, of saintly memory, from the tyranny of the Soviet regime, fifty-three years ago, on the 12th-13th of this month, it behooves us to reflect again on those history-making events and how they relate to everyone of us here and now. For, as he indicated in his first letter on the occasion of the first anniversary of his Geulo, and as we clearly see it now, his deliverance was more than a personal one, but a turning point in the survival of Russian Jewry, and is of lasting significance for every Jew everywhere.

This timely reflection should make everyone of us all the more deeply appreciative of the blessing of freedom to live a full life of Torah and Mitzvos, and, what goes with it, the sacred obligation to do one's utmost to spread and strengthen Yiddishkeit, with enthusiasm and love - the love of G-d, love of the Torah, and love of our Jewish brethren, which are inseparable.

Moreover, by his total Mesiras Nefesh even in the face of overwhelming odds, and by his eventual triumph, with G-d's help, he has shown the way, and trodden the way, for every Jew to follow in his footsteps, with complete assurance that when a Jew is firmly resolved to work for Torah and Yiddishkeit, he or she will overcome whatever difficulties there may be, and be matzliach with G-d's help.

I hope and pray that the inspiration of the Baal haGeulo and Chag haGeulo - especially as this year's Geulo anniversary also marks his 100th birthday on the selfsame day of the 12th of Tammuz - will stimulate you and yours to redouble your efforts in the said direction in the days ahead, which will also widen the channels to receive G-d's blessings for yourself and all yours, in all needs, both materially and spiritually.

With blessing for good tidings in all above

The blessing of freedom and the obligation it entails; The mesiras nefesh and eventual triumph of the Freidiker Rebbe show, that with firm resolve, a Jew can overcome all obstacles.

Letters to the grandfather of the Kallah

New Year Wishes

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
In the Days of Selichoth,
5723 - Year of the 150th
Yarzeit Anniversary of the
Old Rebbe, Founder of Chabad.
Brooklyn, New York

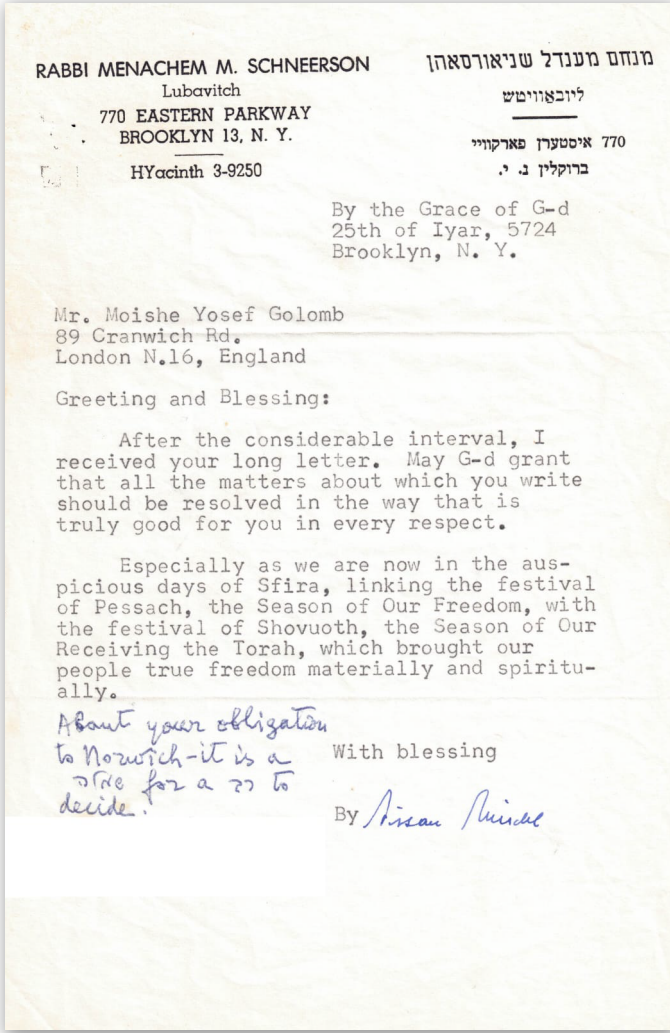
Mr. Moishe Y. Golomb
c/o Szentow
89 Cranwich Rd.
London n.16, England

Greeting and Blessing:

With the approach of Rosh Hashanah,
the beginning of the New Year, may it bring
blessings to us all, I send you and all yours
my prayerful wishes for a good and happy year,
materially and spiritually.

With the traditional blessing of

כחיבה וחתימה טובה
Cordially *M. Schneerson*

About your obligations to Norwich - it is a שאלה for a רב to decide.

It is for a רב to determine your obligations to Norwich.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מונחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

B.H. 4th of Shevat, 5725
Brooklyn, N.Y.

Rev. Moishe Yosef Golomb
3 A Earlam Road
Norwich, Norfolk O.I.G.

Sholom uBrocho:

After the long interval, I received your letter, in which you write about the events in the past few months, since your previous letter.

May G-d grant that all the matters about which you write should be resolved in the way that is truly good for you and your family, materially and spiritually.

We are now only a few days from the 10th of Shevat, the Yahrzeit-Hilula of my father-in-law of saintly memory. And like a faithful shepherd, he is continually interceding in behalf of every Jew in need of G-d's help. May his merits stand you and all of us in good stead.

With blessing

By *Isaac Schneider*

P.S.

In reply to your request for my opinion relating to the offer of a position in Australia - the answer was already given you over the telephone, namely: If it is an orthodox cong., and ~~and~~ you will be able to carry out your functions in an orthodox manner, and if your wife agrees to go to Australia, and if

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

Page Two

you could leave your present position without creating ill-feeling - then you should take an interest in the offer. Perhaps it is advisable, in that case, also to send them a photograph of yourself, to avoid surprises later.

If for some reason the Australian proposition does not materialize, and the question remains whether you should give up your present position, I think ^{it is better} your wife is right that you should remain for ^{at least} one more year after the end of the first. Obviously, it does not create a good impression to change positions frequently. Moreover, you may have an obligation to your present community ^{not} to leave at the first opportunity. A further essential reason is the fact that, as you write, you have already been able to influence several members of the community. The knowledge that you have almost two years to be with it, will surely encourage you to act more energetically and confidently.

My offer to cover the costs still stands, of course. I will be glad to receive the good news that it has been ^{received} ~~ordered~~ and used.

The enclosures you sent are returned herewith.

Rabbi Hodakov conveyed to me your request for a blessing when you spoke to him over the 'phone. I will remember you at the holy resting place accordingly.

- .. you should remain for **at least** one more year . .
- .. your present community ~~to not~~ to leave at the first opportunity . .
- .. that it has been **received** ~~ordered~~ and used.

The Freidiker Rebbe, a faithful shepherd, intercedes on behalf of every Jew in need of help; If all conditions are met, the Rabbinic post in Australia should be considered; changing positions frequently does not leave a good impression.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-8250

מונחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
Rosh Chodesh Sivan, 5726
Brooklyn, N. Y.

Rev. Moshe Yosef Golomb
3A Earlham Road
Norwich
Norfolk O.I.G., England

Greeting and Blessing:

After not hearing from you for a very long time, I received your long letter of the 29th of Iyar, with the enclosures, following the telephone conversation which you had with Rabbi Hodakov, the gist of which was conveyed to me.

To answer your questions regarding your future Parnosso, what it should be, and where, etc. - the decision in such a problem depends upon many factors and details, which makes it difficult for me to give a definitive reply. However, I can give you the following guidelines:

First of all only such possibilities are worthwhile considering which are practical, not theoretical or far-fetched. Of the practical possibilities, only such can be considered as offer the ability to fully comply with the Dinim of the Shulchan Aruch. This would rule out any position which involves the use of a microphone on Shabbos, and the like. Furthermore, it is clear that the proposition which can be considered has to be one that has also the full approval of your wife.

If there are more than one such openings, which satisfy all the above mentioned conditions, the choice should be of that position which, of course, offers the best conditions spiritually and financially. In the event that advice is still needed, and in view of the fact that a decision can be made only after all the facts and details are known and thoroughly weighed, as mentioned above, the best thing for you would be to consult with some of your friends, with whom you could discuss all aspects personally and in detail.

I will remember you and all the members of your family in prayer when visiting the holy resting place of my father-in-law of saintly memory, to settle down satisfactorily very soon, and that you and your wife should be able to bring up your children to a life of Torah, Chuppah and Good Deeds, in ample sustenance and happy circumstances.

- 2 -

Rev. Moshe Yosef Golomb

As we are about to celebrate Shovuos, the Festival of Mattan Torah, I send you the traditional wish to receive the Torah with joy and inwardness, and that the joy and inspiration of Mattan Torah should be with you and yours throughout the year.

With blessing, *m. Schacter*

P.S. Enclosed is a copy of my message to the recent Convention of the Neshei Chabad, which I trust your wife will find of practical interest.

In your search for a parnossah, only consider practical—not theoretical—options; Only consider options that allow you to comply with the laws of Shulchan Aruch, and has full approval of your wife; precedence should be given to the position that has the best conditions, spiritually and financially.

New Year Wishes

גאלממב-אנגליא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

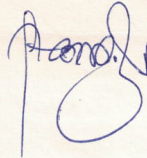
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

המ"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה משה יוסף שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי, לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה
וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות
וברוחניות.

בברכה

לזכות

החתן הרה"ת מנחם מענדל

והנלה אסתר מרים

שיחיו וואלף

•

יה"ר שיבנו בית בישראל

בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה

זוהי תורת החסידות

לנחת רוה כ"ק אדמו"ר

•

ולזכות הוריהם

הרה"ת דן ודבורה שיחיו וואלף

והרה"ת יהונתן חיים ופייגא רחל שיחיו גאלאמב